10de JAARGANG CURACAO DEN 17n. JUNI 1893 N° 494

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0.50. voor elken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA :
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

DR. P. J. BLOK OVER DE JESUIETEN

(*Slot*)

Zooals wij reeds zeiden, heeft de Groningsche Hoogleeraar zich niet van alle vooroordeelen tegen Rome in het algemeen en tegen de Jesuïeten in het bijzonder weten los te maken.

Hoewel hij loffelijke pogingen waagt om ermede te breken, blijven de oude beschuldigingen tegen de Jesuïeten aangevoerd nog veel waars voor hem bevatten.

Het vooroordeel van den protestantsch-liberalen spreker openbaart zich vooral in de schets, welke hij geeft van den H. Ignatius, of, zooals hij zich voortdurend uitdrukt, van Loyola. De groote stichter der Societeit wordt door hem bij herhaling een "dweeper" genoemd. Het is waar, er is schier geen heilige, in wien de ongeloovige of onkatholieke wereld niet in minder of meerder mate een dweper ziet. Vasten en zelfkastijding, extases, waarin hemelsche visioenen opdoemen voor het oog, waarin de mensch onttrokken wordt aan het aardsche, — het is zelfsuggestie, geestelijk hypnotisme. Zij, die het licht der waarheid missen, begrijpen van dit alles niets, maar spreken toch op de meest besliste wijze een oordeel uit. En zoo kan prof. Blok er dan ook toe gekomen zijn op den heiligen Ignatius het woord "dweper" toe te passen, ofschoon die benaming toch óok in *zijn* oogen een vreemd contrast moet vormen met al hetgeen hij van Ignatius' menschkundig doorzicht, organisatievermogen en practischen geest getuigt.

Die dweepzucht moet vooral spreken uit het boek der *Exercitia spiritualia* door Ignatius zijn volgelingen voorgeschreven. De gevolgen dier oefeningen worden door den hoogleeraar aldus aangeduid :

Het is duidelijk — aldus prof. Blok — dat zulk een vier weken lang onophoudelijk voortgezette oefening, onder vasten en ontbering, onder lichamelijke en geestelijke zelfkastijding, ten slotte moet leiden tot een volkomene lichamelijke en geestelijke uitputting, tot datgene wat men soms genoemd heeft een "*zedelijk hypnotisme*".

En verder :

Wie deze oefeningen ten einde heeft gebracht, is in zulk een toestand gekomen, dat hij een *willoos* werktuig is in de hand van zijn meester, dat hij denkt wat deze denkt, en doet wat deze doet.

Hoe dit oordeel samengaat met de bekentenis van den groningschen geleerde, dat de Societeit van Jezus in haar volgelingen van alle eeuwen niet heeft opgehouden groote dingen tot stand te brengen ; dat die Societeit op het gebied der wetenschap, èn op dat der naastenliefde tal van helden gekweekt heeft, wier naam eeuwig behoort te leven in de herinnering der volken—dat zal voor velen een raadsel zijn.

De moraal der Orde, die volgens den Hoogleeraar op de fijnste en spitsvondigste onderscheidingen berust, en als „losse moraal" door hem wordt aangeduid is wel het grootste bezwaar dat Prof. Blok tegen de Jesuietenorde heeft. Hij dicht haar de uitvinding van een stelsel toe, dat „zeer gevaarlijk moet zijn voor de zelfstandige zedeleer." „ Het individu is niet meer gebonden aan zijn geweten of aan zijn gezond verstand, dat hem zegt wat goed of slecht is, doch aan een zeer fijn en handig met menschenkennis ontwikkeld stelsel van bepalingen, die hij bij twijfelachtige gevallen eenvoudig heeft na te slaan, om te weten of hij gezondigd heeft of niet. Zoo is de causuïstiek het graf geworden der zelfstandige beoordeeling van goed en kwaad en heeft de zedelijkheid ondermijnd".

Wij meenen dat de toedichting van zulk een stelsel aan de Jesuieten, niet beter kan weerlegd worden dan door de woorden van den ex-Jesuiet P a u l, graaf H o e n s b r o e k, die wij ook in onze bladen dezer dagen hoorden vernoemen. Genoemde schrijver zegt woordelijk :

„Die Anklagen, mit denen man gewöhnlich der Jesuitenorden überhäuft, sind falsch ; sie beruhen auf Unwissenheit oder Abneigung. Was speciell die vielgeschmähte Moral des Ordens angeht, so ist sie eine Moral von *tadelloser Lauterkeit ;* die sogenannte „Schlechte Jesuitenmoral" bildet die eigenen Glieder des Ordens zu Männern des reinsten Lebenswandels heran. Wer in den Werken jesuitischer Moraltheologen bewandert ist, wird zwar leicht eine ganze Reihe von Entscheidungen und Auffassungen herausschreiben können, die dieser Behauptung zu widersprechen *scheinen*, und von dener viele auch wirklich abzuweisen sind. Aber solche Entscheidungen sind Ihrtümer spitfindiger Köpfe ; es sind *keine Verirrungen des Herzens.* Sie gingen hervor, *nicht* wie man vielfach behauptet, aus dem Bestreben, *den Weg zum Himmel breidt und leicht zu machen*, sondern aus dem Bestreben die haarscharfe, ja, oft kaum zu erblickende Grenze zwischen moralisch Erlaubtem und Unerlaubtem zu ziehen. Aus solchen Aussprüchen die Moral des Ordens construiren zu wollen, is thöricht und ungerecht zugleich."

Ondanks dit alles echter blijft de redevoering van den protestantschen hoogleeraar, ook al heeft hij alle vooroordeelen niet op zijde kunnen zetten, merkwaardig om de onpartijdigheid die daar tegenover uit vele plaatsen spreekt.

"Op het gebied der wetenschap — erkent hij — hebben hunne meesters in redeneerkunde en debat, hunne grondige beoefenaars van wiskunde en astronomie, hunne schitterende schrijvers en uitstekende kenners der klassieke letterkunde menigen dienst bewezen, menigen gevierden naam opgeleverd onder de eersten, die bij het noemen dier wetenschappen in de gedachte komen, menige schoone ontdekking gedaan, menig werk geschreven, dat de wetenschap een goede schrede vooruit heeft gebracht. Bij tal van pestaardige ziekten zijn honderden hunner het slachtoffer geworden van hunne zorgen voor de geschuwde aangetasten. Honderden der leden van de orde der Jesuïeten hebben hun leven gewaagd — en verloren — bij pogingen om het Christendom onder de woeste volkeren van Azië, Afrika en Amerika te verbreiden. China en Japan, Indië en Perzië, Soedan en de binnenlanden van zuidelijk Afrika, de pampa's van Zuid-Amerika en de prairiën van het Noorden, Peru en Mexico, de eenzame eilanden der Zuidzee hebben die onvermoeide zendelingen zien optreden en honderden hunner zien ten ondergaan in zelfzuchtlooze opoffering voor het hun heilige geloof. Honderden bij honderden zijn omgekomen bij dien bekeeringsijver : hunne namen zijn vergeten door de wereld met enkele uitzonderingen, die de Roomsche Kerk als die van Heiligen en Martelaren vereert ; maar honderden en honderden zullen hun voorbeeld volgen met grootsche minachting van de gevaren, die hun sterfelijk leven bedreigen bij het godgewijde werk, waartoe zij zich geroepen gevoelen."

Ook over de vervolging, waaraan de Jesuïeten, vooral in de tweede helft der vorige eeuw, hebben blootgestaan, spreekt prof. Blok met minder eenzijdigheid, dan zoo dikwerf, om niet te zeggen altijd, door andersdenkenden op dit punt wordt aan den dag gelegd. Hij erkent althans, dat de Portugeesche minister Pombal bij zijne maatregelen tegen de Societeit „ de maat der menschelijkheid (heeft) overschreden " en dat „ ook toen tegen de orde beschuldigingen (zijn) gericht, die bij nauwkeurig onderzoek óf schromelijk overdreven, óf schandelijk gelogen blijken te zijn !...." Ook komt in zijn relaas van deze gebeurtenissen niet onduidelijk uit, dat men tot allen prijs de Jesuïeten wilde treffen en daartoe naar allerlei voorwendsels zocht.

En ten slotte verheft de hoogleeraar met nadruk zijne stem tegen eventueele dwangmaatregelen en uitzonderingswetten. Hij wil strijden tegen de Jesuïeten, maar hij wil een strijd met open vizier, en met „ de wapenen des lichts." Het is gemakkelijk, zegt hij, tegenstanders den mond te snoeren door ze te verbannen, doch op die wijze overwon men tegenstanders op den duur nog nooit, versterkte hen integendeel eerder.

Zulk een taal verdient waardeering en strekt hem, die ze voert, tot eer. En zij is des te prijzenswaardiger, omdat zij een orde raakt, die altijd buitengewone gemoedsbewegingen bij de vijanden der Kerk heeft teweeggebracht en steeds op de meest fanatieke en onredelijke wijze werd bestreden !

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :

Mercedes Acero C., Alejandro M. Brusen, Dolores Boscán, W. E. Boyé, M. R. Capriles, Ernst Kern, Rosa Geldoe, Montaña, Trinidad Hurtado de Gallegas, Catalina Gabriel, Buenavista, Mina Lorens, Lucie N. de Ponne, J. A. Perez & C°., Maz Pöllner, Eduardo Ramirez O. 2, Rafael Sanjurjo.

Niet voor verzending vatbaar : een ongefrankeerd drukwerk en een ingetrokken briefkaart, respectievelijk geadresseerd aan Mgr. C. Bottemanne, Haarlem en L. J. C. Meeuwesse, Utrecht.

NEDERLAND.

Te 's Hage is dezer dagen tusschen een der bewindslieden van het groothertogdom Luxemburg en den Nuntius bij het Nederlandsche Hof tevens als zoodanig te Luxemburg geaccrediteerd, overleg gepleegd over enkele formaliteiten met het oog op het aanstaande huwelijk van den erfgroothertog van Luxemburg met de hertogin van Braganza, voor zoover daarbij de tusschenkomst van het Vaticaan vereischt wordt, daar, zooals men weet, de protestantsche Luxemburgsche Vorst zich met eene katholieke prinses verloofd heeft.

— H. M. de Koningin - Regentes heeft geen gevolg gegeven aan haar voornemen om voor de begrafenis van H. Ms. Vader, den vorst van Waldeck-Pyrmont, zich persoonlijk naar Arolsen te begeven, daar zij de reis van Flims naar Arolsen voor de Koningen te vermoeiend vond en ook niet hare Dochter te Flims wenschte achter te laten. Dientengevolge heeft de luit. generaal, graaf Dumonceau, adjudant-generaal der Koningin, de Koningin-Regentes vertegenwoordigd bij de begrafenis, welke te midden van veel deelneming uit het geheele land heeft plaats gehad van vorst George van Waldeck-Pyrmont den Vader onzer Koningin - Regentes. Na een lijkdienst in de stadskerk, die door den Koning van Wurtemberg, den groothertog van Luxemburg en de gezanten der andere Duitsche Hoven werd bijgewoond, werd het stoffelijk overschot overgebracht naar het familiegraf te Rhoden.

—Door een drietal Hagenaars wordt bij advertentie in een der nederlandsche bladen de aandacht op gevestigd, dat het weldra drie jaren geleden zal wezen sedert aan het nederlandsche volk de laatste mannelijke telg uit het Huis van Oranje is ontvallen, en dat er nog geen stem uit het volk is opgegaan, om hem een blijvend aandenken, den Koning waardig, te vereeren. Zij wenschen nu een bijeenkomst te organiseeren, waarin over deze voor het geheele Nederlandsche volk zoo gewichtige zaak zal worden beraadslaagd.

—Professor Buys, oud 65 jaar, is den 14 Mei te Leiden overleden. Johan Theodoor Buys, een uitstekend nederlandsch rechtsgeleerde en staathuishoudkundige, werd geboren te Amsterdam, den 26 Januari 1828. Nadat hij na voleinding zijner studiën in de rechten gepromoveerd was, zag hij zich in 1862 benoemd tot hoogleeraar in de staatswetenschap aan het athenaeum van zijne geboortestad en vertrok vervolgens als hoogleeraar in de rechten naar de Academie te Leiden. Sedert 1865 was hij lid der redactie van *De Gids*, waarin hij hoogst belangrijke opstellen plaatste over de staatkundige vraagstukken van den dag. Ook werden de "Wetenschappelijke Bladen" van 1862 tot 1864 onder zijn toezicht uitgegeven, terwijl hij vlugschriften uitgaf en mededeelingen in verschillende tijdschriften deed opnemen. Van zijne overige werken noemen wij : De Nederlandsche Staatsschuld sedert 1814. Vier voorlezingen (1857), — en Het wezen van den constitutioneelen regeeringsvorm (1862). In de laatste jaren zijns levens vooral trad hij veelvuldig op als voorlichter der

doctrinair liberale partij. Hij gaf zijne adviezen ten beste bij de herziening der grondwet en nog onlangs over de kieswet. Deze adviezen in het bijzonder bezorgden hem den titel van Leidsch orakel.

—Te Rome is na eene zeer korte ongesteldheid overleden de hoogleeraar Dr. Jacobus Moleschott, geboren te 's-Hertogenbosch, den 9n Aug. 1822.

Moleschott heeft eene treurige vermaardheid verkregen door de wijze, waarop hij zijne kennis en geleerdheid in dienst van het barste ongeloof stelde. Als Katholiek geboren en opgevoed, heeft hij gemeene zaak gemaakt met materialisten als Häckel en Darwin om de apentheorie en andere stellingen te verkondigen, teneinde het bovennatuurlijke weg te cijferen. Het gevolg is geweest, dat hij in zijn gezin, dat met dezen walm eveneens doortrokken was, treurige rampen heeft ondervonden, als den zelfmoord van zijn zoon jaren geleden en dien zijner dochter, nog zeer kort tevoren.

Moleschott studeerde te Heidelberg en zoog daar de giftige moderne theorieen op Hij werd er al spoedig, na eenige jaren in zijn vaderland de geneeskunst te hebben uitgeoefend, professor, doch maakte het er zoo bont, dat hij zich door de vlucht naar Zwitserland aan eene vervolging moest onttrekken.

Hij doceerde te Zurich tot in 1861, toen hij zich aan de hoogeschool te Turijn vestigde, vanwaar hij in 1879 als professor naar Rome overging. Hij is 23 jaar lang lid van den Senaat geweest en onderscheidde zich door zijn anti-papisme. Bij testament maakte hij zijn laatste wil bekend, dat zijn lichaam na zijn dood verbrand zou worden en zijn assche niet bewaard maar aan den wind zou prijs gegeven worden.

— Maandagmorgen, 15 Mei, werd te Rotterdam het eerste Katholiek Werklieden-Congres in Nederland geopend. De aanvang was eene H. Mis, opgedragen door den WEw. Hr. Bosman. De eerste algemeene vergadering werd in de keurig versierde groote zaal der St. Jozefsgezellen-Vereeniging geopend ten 11 ure, door den voorzitter van het Centraalbondsbestuur, de hr. Passtoors. Mgr. Bottemanne, Bisschop van Haarlem, werd bij zijn binnentreden begroet door de kapel der Gezellen met een krachtige fanfare, gevolgd door het "Ecce Sacerdos" van het zangkoor. Onder de belangstellenden behoorden tal van Ew. hh. geestelijken, eenige voorname industrieelen en ook de burgemeester, mr. Lycklama à Nijeholt. Na het zingen van de "Veni Creator" heette de hr. Passtoors den aanwezigen welkom en wees op de groote beteekenis van de aanwezigheid van Mgr., welke daardoor duidelijk aantoonde, dat de katholieke geestelijkheid hart heeft voor den werkmansstand. Ook begroette hij den Burgermeester als hoofd der stad, wiens tegenwoordigheid het bewijs was, dat ook de wereldlijke overheid niet onverschillig is voor het streven van christelijke werklieden, wier zucht naar lotsverbetering steeds gepaard gaat met handhaving van orde en eerbied voor het Gezag. Verder werden nog de hh.: jhr. Ruys van Beerenbroek, oud-minister, jhr. Rochussen, voorzitter der enquête-commissie en kapelaan Winkel, van Brussel, toegesproken. Het doel van het Congres was, naar de voorzitter mededeelde, de wenschen te vernemen en zijn zienswijze te hooren over de middelen, die strekken kunnen om zijn toestand te verbeteren en wel in overeenstemming met de Encycliek van onzen Paus.

— Onder groote geestdrift heeft in den Transvaal Paul Krüger den eed afgelegd. Bij zijne toespraak spoorde de president de vreemdelingen in het land aan, tot de welvaart des lands hunne medewerking te verleenen en sprak hij de hoop uit, dat bij het jonge geslacht de moedertaal, het Hollandsch, in eere gehouden zou worden. Na afloop schudde hij op hartelijke wijze de hand van Joubert.

BUITENLAND.

Rome. — De zoo moeilijke kwestie der benoeming van eene titularis voor het patriarchaat van Venetië is opgelost. Z. H. de Paus heeft den Bisschop van Mantua tot Patriarch van Venetië benoemd.

— Volgens een depeche aan de *Daily Chronicle* zou de Paus aan de fransche Regeering hebben doen weten, dat Hij zeer gaarne Mgr. Parraud, Bisschop van Autun, tot opvolger van Kardinaal Lavigerie zou benoemen.

— Kardinaal Rampolla heeft aan de Duitsche pelgrims verklaard, dat de H. Stoel zich niet in het militair conflict gemengd heeft noch zich mengen zal, aangezien het met het kerkelijk vraagstuk in geen verband staat.

— De *Osservatore Romano* bevat een artikel dat van het Vaticaan schijnt uit te gaan. Daarin wordt gezegd, dat de ontwapening uit een maatschappelijk oogpunt dringend noodzakelijk is. Niet enkel een stoffelijke, militaire maar ook een zedelijke ontwapening is geboden. De staatkundige belangen zijn oorzaak van oneenigheid tusschen de Regeeringen en wekken naijver bij de volken. De geheime genootschappen moeten worden afgeschaft, atheisten-vereenigingen en vrijmetselarijen moeten verdwijnen, omdat zij blijvend de oorlog verklaren aan millioenen met het geloof gewapende burgers. Bovenal moet men denken aan de afschaffing der Vloten en Legers. Doch vóór een algemeene internationale ontwapening moeten burgeroorlog en binnenlandsche geschillen verdwijnen. Eerst moeten alle leden van eenzelfde volk eensgezind zijn.

Italie. — De stelling van het ministerie schijnt niet stevig te zijn. Men mag dit opmaken uit de geruchten van oneenigheid tusschen den minister-president Ciolitti en den minister van buitenlandsche zaken Brin en het zoeken van Ciolitti om zich vrienden te maken uit afgevaardigden, die neiging vertoonden zich van hem los te maken. Brin heeft openlijk de houding van Ciolitti in de zaak der Banken veroordeeld. Men zegt ook, dat Brin dadelijk na de aanneming van het wetsvoorstel op de Banken zijn ontslag zal nemen.

— De liberale regeering heeft den katholieken gemeenteraad van Bergamo, die geweigerd heeft eene motie aan te nemen, waarin Rome als hoofdstad van het ééne Italië werd erkend, ontbonden en nieuwe verkiezingen uitgeschreven. Ongetwijfeld zullen de kloeke kiezers van Bergamo, die ter gelegenheid van het Pausfeest zulk een schitterend blijk van hunne toewijding aan hun kiezersplicht toonden, op deze uitdaging het gepaste antwoord geven.

— Te San Guiseppe Iato heeft een botsing plaats gehad tusschen de gendarmes en de boeren; van de laatsten werden er velen in hechtenis genomen.

— Te Kavanuza op Sicilië trok een stoet van 400 karrelieden met een roode vlag door de stad, onder het schreeuwen van: "Brood en werk! Weg met de Kamer.' Leve het socialisme!" Wegens hun dreigende houding werden de troepen ontboden. Vrouwen, met zeisen gewapend, sloten zich bij den stoet aan; de betoogers maakten zich toen meester van de kerk, waarin zij zich verschansten. Met groote moeite werd een bloedige botsing vermeden.

Frankrijk. — Luitenant-kolonel Bouinais, bevelhebber der bataillons mariniers, te Parijs in garnizoen, had aan generaal Saussier de machtiging gevraagd zijn korps officieren in de *gare de Lyon*, te Parijs bijeen te roepen. Die machtiging werd verleend, en om 9 ure, kondigde een officiëel bericht de aankomst aan van generaal Dodds met den trein van 11 ure 's avonds.

Maar omtrent den middag kwam er een nieuw officiëel bericht van 't ministerie van marine, de aankomst van den generaal tegensprekende; ten 7 ure, derde officiëel bericht, verbiedende aan de officieren van het korps mariniers zich naar het station te begeven. Zij, onder hen, die vroeger onder generaal Dodds hadden gediend, waren alleen gemachtigd hem te gaan ontvangen, *en dan nog zooveel mogelijk in burgerkleeding.*

Vrijdagnamiddag 19 Mei bovendien ontbood generaal Bézin luitenant-kolonel Bouinais en berispte hem, in naam van admiraal Rieunier, minister van marine, streng, wijl hij met de officieren van zijn regiment eene betooging had ingericht.

Deze feiten zijn oorzaak, waarom er te Parijs zoo weinig officieren de aankomst bijwoonden, terwijl de officieren van Marseille en Toulon, met den generaal-bevelhebber van het 15e legerkorps aan het hoofd, generaal Dodds naar hartelust mochten huldigen.

Nog een zonderlinger feit: generaal Dodds is nog altijd niet door president Carnot ontvangen. Eerst legde men dit onbegrijpelijk uitstel uit door de etikette van het Elyseum, die niet wil dat een opperofficier door den president ontvangen worde, tenzij in groote tenue, en daar generaal Dodds, op het slagveld generaal gemaakt, zich onmogelijk in Dahomey zulk een tenue kon laten maken, moest hij wachten tot men hem er eene te Parijs geleverd had!

Men heeft het belachelijke van deze uitvlucht spoedig gevoeld, en nu wilde het geval, dat de heer Carnot.... plotseling ongesteld werd, het geen hem belette iemand te ontvangen!

Maar aangezien al dit wachten nog meer de aandacht op generaal Dodds trok, is de ongesteldheid weer zooveel verminderd, dat de president den overwinnaar van Behanzin zou ontvangen, doch in burgerkleeren, niet in militaire tenue.

Zou men nu waarlijk in generaal Dodds een tweeden Boulanger vreezen? Men heeft het er in alle geval goed op aangelegd, om iedereen nu van hem te doen spreken.

Duitschland. Keizer Wilhelm heeft weer gesproken.

Te Görlitz werd een gedenkteeken voor zijn grootvader, den ouden keizer, onthuld, en daarbij hield Wilhelm II een toast, waarin hij ongeveer het volgende verklaarde:

Het is zaak de toekomst des vaderlands te verzekeren; daartoe moet de weerkracht verhoogd en versterkt worden, en ik heb de natie gevraagd de middelen daarvoor te bewilligen. Bij deze ernstige vraag, waarvan het bestaan des vaderlands afhangt, moet alle andere quaestiën achter staan. Wat het Duitsche volk ook moge scheiden, en hoe zeer het door persoonlijke inzichten op verschillende wegen geleid moge worden, dit alles worde ter zijde gesteld, daar het nu de toekomst des vaderlands geldt.

Moge Lausitz evenals de overige deelen des rijks de dynastie trouw ter zijde staan, en alle Duitsche stammen zich eendrachtig om hunnen vorst scharen! Ik drink op het welzijn van Lausitz en Görlitz.

— „Wie anders dan deskundigen kunnen over het legerontwerp oordeelen?" heeft een officieus Duitsch blad gevraagd. De katholieke *Neiss. Ztg.* deelt als antwoord mede, dat militaire deskundigen de oprichting van een instelling voor schietproeven bij Sengwitz noodig oordeelden. Dit koste 90,000 mark. Toen de inrichting gereed was, kwamen andere deskundigen en oordeelden ze onbruikbaar. Ze werd verpacht en brengt nu jaarlijks.... 15 mark op!

Engeland. — Het eerste artikel van Gladstone's Home-rule-voordracht, dat nu met eene meerderheid van 42 stemmen door het Lagerhuis is goedgekeurd, bevat het beginsel van het ontwerp en luidt aldus: „Te rekenen van den dag, waarop de tegenwoordige wet in kracht zal treden, zal in Ierland eene wetgevende macht worden gevestigd, bestaande uit H. M. de Koningin en uit 2 Kamers, te weten: de wetgevende raad en de wetgevende vergadering."

— In de Albert-hall te Londen werd onder voorzitterschap van den aartsbisschop van Canterbury, een groote vergadering gehouden om te protesteeren tegen het ontwerp der regeering, eventueel de goederen der Anglicaansche kerk in Wales aan den Staat te trekken.

De groote zaal was geheel gevuld; onder de aanwezigen bevonden zich de meeste bisschoppen en talrijke leden van de Anglicaansche geestelijkheid. Er werd een motie aangenomen, waarbij alle leden van de Anglicaansche kerk worden uitgenoodigd het ontwerp te bestrijden, als zijnde onbillijk en nadeelig voor de kerk.

Tegelijkertijd werd in het Lagerhuis de beraadslaging over artikel 2 van het Home Rule-ontwerp voortgezet. Sir Henry James stelde een amendement voor, waarin verklaard wordt, dat het oppergezag van het Rijksparlement over alle personen, zaken en goederen binnen het gebied der Koningin onaangetast en onverminderd zal blijven.

Gladstone achte het amendement niet noodig, maar hij verklaarde zich bereid het te aanvaarden, indien sir Henry James het wilde voorstellen als een afzonderlijk artikel.

Na eene vrij heftige discussie stemde Gladstone er in toe, het amendement-James als een toevoeging bij artikel 2 te aanvaarden. De minister-president deed echter uitkomen, dat de regeering zich het recht voorbehoudt, deze toevoeging later in een afzonderlijk artikel te veranderen; voorts verklaarde hij, dat de regeering zich beslist zal verzetten tegen het plan van Chamberlain, om op het amendement James latere amendementen tot beperking der volmachten van de Iersche Wetgevende Macht te baseeren.

Het amendement-James werd daarop aangenomen.

— Generaal Frederik Roberts, de held der oorlogen in Afghanistan, is onlangs door de koningin tot pair van het koninkrijk benoemd en kreeg dus zitting in het Hoogerhuis. Dinsdag 16 Mei wilde hij zijn zetel innemen, toen hem verzocht werd zijn perkamenten adelbrief te toonen. De brave krijgsman zeide, dat hij die in Indië had laten liggen, maar dat iedereen toch wel wist, dat hij de nieuwbenoemde pair was. Er hielp echter niets aan: de generaal werd de deur uitgezet en mag eerst zijn zetel komen innemen, als hij zijn adelbrief uit Indië heeft teruggekregen.

— In de *Intransigeant* zegt Rochefort, dat Cornelius Herz zijn rol van „Schoone slaper in het Bosch" begint te vervelen. Dezer dagen heeft hij aan de Fransche regeering doen weten dat aan deze vermoeiende comedie een einde moest komen en dat, daar hij 20maal meer documenten in handen heeft, dan noodig is om de helft van alle senaats-en kamerleden van schuld te overtuigen, hij de volgende voorwaarden wilde aanbieden: 1°. machtiging wordt gegeven aan de familie Reinach om den liquidateur der Panama-maatschappij te bewegen, de aanklacht tegen Herz terug te nemen, tegen teruggave van omstreeks 1,000,000 fr. en vriendschappelijke onderhandelingen worden aangeknoopt; 2°. door deze opheffing van de vervolging zou het beslag op de goederen, die de commanditair der Justitie te Parijs bezit, onmiddelijk worden opgeheven; 3°. De aanvraag om uitlevering zou voorgoed worden ingetrokken.

— De Engelsche unionisten hebben op verregaand onkiesche wijze eene gelegenheid aangegrepen om weer tegen de home-rule te manifesteeren. Hoewel tegenstanders op het gebied der politiek, bezochten Gladstone en Salisbury als royale mannen, die ter bevordering der wetenschap eenstemming zijn, samen het pas geopende Imperial Institute. De daar aanwezige grootelui der Engelsche hoofdstad, meest allen unionisten, hadden de lompheid hier in tegenwoordigheid van den prins van Wales lord Salisbury toe te juichen en Gladstone op eene vijandelijke betooging te onthalen.

Terecht laken de bladen van alle kleur deze handelwijze.

— Een zeer goed vertoon maakt de protestansche antiliberale „Standaard" tegenover de protestantsche liberale pers in Nederland, in de beschouwingen over Gladstone's ontwerp aangaande eigen bewind voor Ierland. Het blad schrijft o. a. over de troebelen, verwekt door de protestanten in Ulster:

„Deze protestanten zijn meest geen Ieren, maar Schotten en Engel-

schen, die zich in Ierland gevestigd, en op allesbehalve edele wijs van het land hebben meester gemaakt.

Zoo heeft alleen Jacobus I niet minder dan 800, 000 morgen lands met wapengeweld aan de oorspronkelijke bevolking, vooral in Ulster, ontnomen, en dit land gegeven aan militaire oudgedienden die uit Schotland en Engeland overkwamen. Voegt men nu hierbij, dat ook Hendrik VIII reeds op reusachtige schaal land geconfiskeerd had; dat Cromwell op deze lijn voortging; en dat Willem III nog maals een millioen morgen lands aan de Ieren ontnam, en aan Engelsche en Schotsche soldaten schonk; dan blijkt hieruit, hoe geheel deze Protestansche heerschappij in Ulster eigenlijk op wapengeweld, confiscatie en roof berust.

Om voor de toekomst een vast punt te hebben, bepaalde Cromwell dat Ieren uit Ulster en Leinster moesten verdreven worden. Ze werden verplicht op vaste tijden de Protestantsche godsdienstoefening bij te wonen Hun vrijheid van eeredienst werd op allerlei wijs beperkt. En door den eed, dien zij moesten afleggen, werden zij feitelijk buiten alle ambten, zelfs buiten hun Parlement gesloten, zoodat van 1691 — 1791 de kleine Protestansche bevolking heel het bestuur in handen had, en naar willekeur de Roomsche bevolking tyranniseerde.

Er is dus geen sprake van, dat er een Protestantsche Iersche bevolking zou zijn, die, met een schoon verleden achter zich, gevaar zou loopen thans onder Roomsche suprematie te komen.

Dit nu verandert de quaestie natuurlijk geheel.

Hieruit toch volgt, dat deze Protestanten geen nationaal element in Ierland vormen: dat ze niet in den weg van gewone kolonisatie zijn overgekomen; dat zij zelven tot op 1791 de nationale meerderheid onderdrukt hebben: en thans een kwaad geweten hebben over wat hun voorvaderen aan de Ieren hebben aangedaan.

Is het nu onder zulke omstandigheden, billijk, en getuigt het van nobelen zin, als deze kleine meerderheid haar eigen belangen op den voorgrond schuift, en van Gladstone eischt, dat hij de nationale wenschen der Ieren zal afwijzen, om van hen alle gevaar voor de toekomst af te wenden?

Gladstone waarborgt aan de Protestanten van Ulster al wat ze op dit oogenblik hebben, en de onafhankelijkheid van het Iersche Parlement van het Imperial bewind zal altoos sterk genoeg blijven, om elken maatregel van onrecht of geweld tegen Ulster te voorkomen.

Maar wat niet mag toegegeven, en wat Gladstone dan ook zeer terecht niet toegeeft, is, dat de aanwezigheid van deze protestanten in Ulster ten eeuwigen dage het nationale Ierland zou moeten blijven berooven van zijn rechten.

Wat dan ook smart en leed doet, is niet dat aan de niet rechtvaardige heerschappij van het Protestantisme in Ierland een einde zal komen, maar wel, dat de Protestanten in Ierland zoo weinig blijk geven van zin voor recht en billijkheid, dat ze zich gereed maken, om desnoods met geweld van wapenen hun door ruw geweld verkregen opperheerschappij te handhaven.

Wat leed doet is, dat ook buiten Ierland nog Protestantsche Chauvinisten zijn, die Gladstone hard vallen, wijl hij den moet heeft, om, met het oog op deze weinig eervolle Protestansche traditiën, recht te doen.

Belgie.—Mgr. Nava di Bontife, apostolisch Nuntius te Brussel, heeft aan den minister Beernaert de officieele tijding gebracht, dat Z. H. den Paus de Gouden Roos ditmaal bestemt voor H. M. de Koningin der Belgen.

— Eene Wereldtentoonstelling is bijna niet meer mogelijk, als er niet bij is wat men noemt een clou. Van alles heeft men reeds uitgedacht, om ook aan de aanstaande wereldtentoonstelling van Antwerpen een clou te voegen, iets dat, gelijk de Eiffeltoren te Parijs in 1889, heel de wereld in 1894 naar Antwerpen zou doen stroomen. Welnu, als de Antwerpsche bevolking het wil en zij zal het willen, — zal er zulk een clou zijn, en wel een buitengewoon prachtige, die ieders bewondering zal wekken, en na de expositie zal blijven bestaan, niet alleen als pronkstuk, zooals de Eiffeltoren, maar ook als een werk van algemeen gemak en openbaar nut. En deze clou is: eene overheerlijke schoone hangende brug over de Schelde en die, vlak voor de stad, de twee oevers aan elkaar zal binden.

— De Belgische regeering zal ter gelegenheid van de wereldtentoonstelling, welke het volgend jaar te Antwerpen wordt gehouden, drie nieuwe postzegels uitgeven: van 5, 10 en 25 centimes. Deze zullen alleen te Antwerpen en tijdens den duur der tentoonstelling worden verkocht. Ze zullen het wapen en den naam der stad dragen.

— Te beginnen met maandag jl. 15 Mei zijn door de posterijen postzegels verkrijgbaar gesteld, welke, op een brief geplakt, die zaterdag ter post bezorg wordt, aanduiden dat deze niet voor maandag d. a. v. besteld behoeft te worden. Deze maatregel dient om steeds meer en meer de beambten der posterijen rust op den zondag te schenken.

— De persoon, die van den diefstal, althans van medeplichtigheid daaraan, van de juweelen der gravin van Vlaanderen verdacht wordt, die den avond van den diefstal via Ostende naar Dover is gereisd en wiens photographisch portret door den conducteur der boot „Princesse Joséphine" herkend werd, is zondag te Londen door den detective Brogden gearresteerd en voor den politierechter in Bowstreet gebracht. De aangehoudene, zich noemende James White en als zijn beroep opgevende bookmaker bij de wedrennen, ontkende alle schuld en beweerde te kunnen bewijzen den 1 Februari, den dag van den diefstal, zich te Monte-Carlo bevonden te hebben. Hij is niettemin in hechtenis gebleven en zijne zaak is 8 dagen uitgesteld.

Spanje. — De gemeenteraadsverkiezingen hebben op den aangekondigden dag niet plaats gehad, overeenkomstig een besluit, waartoe de kamer van afgevaardigden, alvorens uiteen te gaan, de regeering had gemachtigd. Tot de gevreesde rustverstoringen, met het oog waarop reeds maatregelen genomen waren, heeft het gelukkigerwijze geen aanleiding gegeven. In geheel Spanje, heerscht volkomen kalmte. Waarom de regeering er zoo op stond, dat die verkiezingen zouden verdaagd worden? Ze was er bevreesd voor, dat de republikeinsche partij, in de hoofdstad bijzonder goed georganiseerd daar de overwinning zou behalen (evenals bij de jongste Cortesverkiezingen) en wende nu als reden voor dat de kiezerslijsten niet in orde waren en herziening behoefden. Vandaar het hardnekkig verzet der republikeinsche minderheid en haar besluit: het debat zoolang te rekken tot het te laat zou wezen voor het uitstellen der verkiezingen. Ongeveer 60 uren aaneen heeft men vergaderd, steeds doorpratend. Amendement vóór amendement nà der republikeinen werd ingediend, besproken en verworpen en telkens kwamen er weêr nieuwe. De afgevaardigden en ministers konden af en toe in een der zijvertrekken althans eens eten of een een slaapje doen, maar de zaalbedienden en vooral de arme stenografen waren er erger aan toe. Ze waren met hun 13n en hadden toen het debat nog niet eens geheel was afgeloopen, reeds 7800 bladzijden volgeschreven, waarvan het drukloon 5000 fr. bedragen zal. Overal bleeke gezichten, vermoeide, afgematte gelaatstrekken. In 't einde, heeft de regeering er door een daad van geweld een einde aan gemaakt. Ze liet door een harer partijgenooten voorstellen, dat de Kamer het debat voor gesloten zou verklaren en de regeering machtigen de verkiezingen uit te stellen bij decreet. Hiertoe werd besloten met 213 tegen 21 stemmen, waarna de republikeinen protesteerend de zaal verlieten. Het blijft waarschijnlijk, dat het gebeurde tot eene ministerieele crisis zal leiden, daar de ministers van binnenlandsche zaken en oorlog het beleid van Sagasta in deze niet goedkeuren.

Oostenrijk.-Groot opzien maakt in Hongarijë een brief van den grijzen Kossuth, waarin de gewezen dictator het zoo goed als landverraad noemt het tegenwoordig ministerie niet te steunen bij de volvoering van zijn kerkelijk staatkundig programma. Naar twee doeleinden, zegt Kossuth, moet gestreefd worden: de onafhankelijk van Hongarijë en de burgerlijke democratie, en dat laatste beoogt het programma der regeering. Dit te bestrijden zou derhalve wezen: de reactie in de hand werken. Een smaad en eene schande is het voor Hongarijë dat daar eerst nu het burgerlijk huwelijk en de registers van den burgelijken stand worden ingevoerd. Deze steun zal aan het Kabinet Weckerlé te aangenamer wezen, naarmate hij meer onverwacht komt.

— Schandelijke tooneelen hebben plaats gehad in den Boheemschen Landdag te praag. De schuldigen waren de jong-Czechen, die, toen de vertegenwoordiger der regeering weigerde gevolg te geven aan hun verzoek om uitstel van behandeling van het ontwerp tot oprichting van een „Kreitsgericht" te Printenau als razenden zijn te keer gegaan. Zij verscheurden het stenographisch verslag en wierpen zich vervolgens op den hr. Funck, toen deze het rapport der commissie wilde voorlezen, zoodat diens Duitsche collega's hem moesten beschermen. Van het gebeurde onderricht zond de Keizer per telegraaf aan den stadhouder bevel de zitting van den landdag te sluiten.

Rusland.— Volgens bijzondere berichten uit St. Petersburg staat de ontdekking eener samenzwering tusschen de studenten in verband met het spoorweg-ongeval, waaraan de Czaar en zijne familie bij hunne reis naar den Krim bijna het slachtoffer werden. De vermoorde jongeling was in het bezit van belangrijke geheimen, want hij had de stoffelijke bewijzen in handen voor de schuld van eenen der samenzweerders. Twee van de aangehouden studenten zijn zonder vorm van proces aanstonds opgehangen; in hunne woningen heeft men vele papieren aangeslagen, die zeer gevaarlijk waren voor andere personen.

— Bij wijze van proef zal in vier gouvernementen van den brandewijnverkoop een staatsmonopolie worden gemaakt. Bij welslagen zal dit tot het geheele rijk worden uitgebreid, zoowel om den woeker als om den dronkenschap beter te kunnen beteugelen.

Servie. — Koning Alexander heeft 200 officieren in rang verhoogd. Daarmede heeft hij de ontevredenheid weggenomen, die bij het officierscorps heerschte na den staatsgreep, wijl de Koning zich daarbij slechts van jongere officieren bediende, en dezen op ongewone wijze bevorderde.

— De afgevaardigde der Russische regeering heeft het handelsverdrag onderteekend.

Bulgarije.— Vorst Ferdinand opende dinsdag, 16 Mei, te Tirnova de groote Sobranja met een toespraak, waarin hij wees op de gewichtige taak (bekrachtiging der grondswetsherziening), welke deze vergadering wacht. Van zijn huwelijk gewagend zijde de Vorst overtuigd te wezen, dat daardoor eene nationale dynastie was gevestigd en de belangen en de toekomst des lands beter waren verzekerd. De Sobranja herkoos haar vorig bureau. Bij hun aankomst in de stad werden de Vorst en de Vorstin levendig toegejuicht.

Afrika.— In Marokko, onder den neus der Europeesche mogendheden, wordt nog altijd tersluiks de afschuwelijke slavenhandel gedreven, met verkrachting van alle overeenkomsten en traktaten. Men is er nu achter gekomen, dat nog dezer dagen een inwoner van Tanger 24 jonge meisjes aan rijke Muzelmannen heeft verkocht. Welk lot dien ongelukkigen schepsels te wachten staat, is duidelijk genoeg. De Engelsche anti-slavernij-maatschappij heeft zich de zaak aangetrokken.

Amerika. — Naar de *Standard* uit New-York vernam, hebben de Engelsche, Duitsche, Fransche, Italiaansche, Belgische en Russische commissarissen geprotesteerd tegen het stelsel van prijsuitreiking op de tentoonstelling te Chicago. Men zou aan de beslissing eener jury de voorkeur geven boven die aan eenen expert, onderworpen aan de ratificatie door een hooger gerechtshof.

— De berichten uit Chicago bevestigen, dat het bezoek der wereld-tentoonstelling voorloopig nog klein blijft. De tot dusver ontvangen éntreegelden bedragen slechts 20,000 dollars per dag, terwijl de onkosten driemaal de inkomsten overtreffen.

— Aan de stad Chicago zal, na afloop van de wereld-tentoonstelling een groot gedenkteeken voor Columbus gegeven worden, dat men in een der stadsparken zal plaatsen. Het zal een marmeren tempel zijn met beeldgroepen, het werk van vermaarde Italiaansche beeldhouwers.

— Aan de officieren van het Nederlandsch oorlogsschip *Van Speyk*, dat deel heeft genomen aan de Columbusfeesten te New-York, is den 29 April door de *Holland Society* aldaar een diner aangeboden. De menukaart was met de Nederlandsche en de Amerikaansche vlaggen en met de portretten van De Ruyter, Piet Hein en Tromp versierd. „Dat van Van Speyk ontbreekt, omdat van den held — zoo luidt het onderschrift van het open vakje — nadat hij zijn schip in de lucht had laten vliegen, niet genoeg was overgebleven om het uit te schilderen!

NOTICIANAN DI CABEL

—o—

París.—Mr. Albert Ferry ta nombrá Senador na lugar di su roemán difunto Jules Ferry.

Según noticia fô di Londres, ainda nan ta siguí deliberá riba art. 3 dje lei riba Home Rule, i nan ta continuá haci modificación ainda. Mr. Gladstone ta deseá di yegá na un conclusión pa banda di 15 di Julio.

Na Chicago nan a horta 30 pieza fô dje colección di kanchi koe la reina di Italia a cedé na exposición bao di garantía di 300 mil dollars.

Madrid.—Ministro di Colonia a presentá den Cortes un proyecto di lei pa reemplazá e organización provincial actual di isla di Cuba pa solamente un Corte Suprema, coe residéncia na Habana, i koe lo tin competencia di fihá presupuesto i introducí toer reforma den gobierno dje isla.

Washintón.—E teatro camina nan a yegá di asesiná presidente Lincoln a caí. 500 víctima.

París, *15 Junio.*—General Gallifet ta designá pa representá Francia dia di matrimonio di duque di York. Ma su nombramiento lo ser revocá, pa motivo koe embahadornan estrangero lo no ser recibí oficialmente na e ocasión aljí.

Berlin.— 1500 candidato pa ocupa puesto di 397 diputado den Reichstag. Nan ta calculá koe apenas un tercera parte dje deputádonan lo sali eligí na primer votación. Maján mainta lo tin elección; ma como nan lo tin hopi di empatá, pa motivo di igualdad di voto, lo pasa hopi día promer hende hayá sabi resultado definitivo.

New-York.—Exposición di Chicago lo caba promer koe luna di Julio.

Paris.— Presidente Carnot ta sufri di maloe di higra.

Londres.— Coe grandi alegría dje partido irlandés, art: 3 dje lei di *Home Rule* a ser adoptá.

Mr. Chaplain a nengá di discutí un informe delanti dje comisión encargá coe asúntonan di India.

Madrid.— Un revolución a reventá na Galicia, pasobra un *capitanería* a ser suprimí.

VERSCHEIDENHEDEN.

Een zeer curieus gebouw is zeker dat hetwelk bewoond wordt door een der chefs van Edison in New-York en waar-

in de electriciteit de grootste rol speelt.

Als iemand den ingang nadert, gaat de deur van zelf open en is hij binnengetreden, dan wordt zij weder geheel automatisch achter hem gesloten.

Terstond als de bezoeker zijn voet op de treden van het portal zet, worden electrische schellen in de keuken en de kamer van den heer des huizes in beweging gebracht. Als de deurklopper slechts even wordt aangeraakt, gaat de deur van zelf open nog voor de klopper gevallen is.

Gedurende het diner zorgt een der electrische schellen er voor dat de muziek de ooren der gasten streelt en is er een der genoodigden die den nacht in het gebouw wil doorbrengen, dan worden op hetzelfde oogenblik, als hij zijn slaapkamer betreedt, de lakens van zijn bed omgeslagen, en wanneer hij de kaars uitblaast gaat een geheele bende skeletten en uilen aan den muur van zelf aan 't dansen en ziet men ze komen en gaan op de meest fantastische wijze door het licht beschenen.

Het huis bevat tal van inrichtingen, op de electriciteit gebaceerd en een bezoek is inderdaad zeer de moeite waard.

Maar er zijn maar zeer weinig menschen, die het zouden willen bewonen, daar de vertooningen van geraamten en uilen niet iedereen bevallen.

Er is niets nieuws onder de zon, heeft eens een groot wijsgeer gezegd, maar 't volgende is toch wel zeker nieuw: Een Fransche graaf, die niet zoo met aardsche goederen gezegend is als hij wel wenschte, heeft het volgende middel uitgedacht om zich te verrijken. Hij heeft eene loterij voor dames op touw gezet van 5000 nummers á ƒ10, en met een prijs, namelijk hij-zelf en zijn titel. Die loterij zal hem ƒ50.000 opbrengen en hem plus zijn titel een niet te versmaden partij maken voor de gelukkige winster. Een echtgenoot met den titel van graaf en ƒ50.000, dat alles voor slechts ƒ10, dat is een buitenkansje!

Lange Jan (de toren van de Westerkerk) heit 't lirium (delirium) hoorden wij een guitige kwajongen met stralende oogen en lachende mond een troepje menschen toevoegen, die met het horloge in de hand, meer dan verontwaardigd waren. En inderdaad 't had er wel iets van, of de lange Jan aan 't lirium leed, want zijn hersens (het uurwerk) waren danig in de war. Hij sloeg door als een bezetene, nu eens een paar malen 5½ uur aankondigend, om een poosje later te boodschappen dat hij zich anderhalf uur had vergist en het nog maar 4 uur was. Aan zijn vergissingen komt echter geen einde en 't werd dus hoog tijd dat de Vroede vaderen maatregelen nemen, om Jan's hoofd weer op streek te helpen. Toch, al was 't maar om den guit met zijn "lirium" nemen wij het "de lange Jan" niet al te kwalijk, dat het er een poosje heeft doorheen geloopen. Met dat al heeft hij door zijn malle fratsen menig huishouden in de war gebracht en was hij oorzaak van allerlei standjes in de verschillende standen, welke hem in de omgeving hun vertrouwen hadden geschonken.

DANKBETUIGING

Met waar genoegen voldoet de ondergeteekende hierbij aan het verlangen van zijne Echtgenoote en Schoonzoon, om openlijk dank te betuigen aan den Gezagvoerder, verdere officieren enz. van de Equipage van het S.S. "Oranje Nassau" van de K. W. I. Maildienst, voor de heusche en zorgvuldige behandeling die zij gedurende hun overtocht van hier naar Nederland, van hen aan boord ondervonden hebben, hun bij voortduring gezondheid en welvaart toewenschende.

Curaçao, den 15 Juni 1893.

J. M. BARTELS.

EL DOCTOR HERRERA DE SAN SALVADOR

"Solo esperaba que llegase la hora suprema de entregar mi alma á Dios."

"Me hallaba cerca de la tumba," añade, "y había puesto en regla mis asuntos, á fin de estar preparado para cuando llegase la muerte."

Ahora bien, si un hombre fuese sentenciado á morir dentro de una semana, á manos del verdugo, ó dado el caso que se encontrase solo en una isla estéril, sin alimento, agua ó abrigo, sería natural que previese una muerte próxima y certa. Sin embargo, tal vez su alarma fuese la peor parte de la situación. Todo dependería de un rescate posible. Hombres hay que han sido librados de inminentes peligros, y por otra parte, otros han perecido cuando no existia ni apariencia de peligro.

El caso á que aquí hacemos alusión es el de Don Francisco Lefontes de San Salvador. En su carta, fecha 6 de Setiembre 1892, emplea las palabras precitadas y añade: "He estado postrado en cama durante tres meses, sin que supiese yo cuál fuese mi enfermedad. Tenía las manos y los piés helados, la lengua cubierta, la piel y los ojos amarillentos, y faltábame el apetito. El vientre se encontraba constipado aunque suave al tacto, esperimentaba yo somnolencia, mal paladar, dificultad en la respiración, mis orines eran de color subido, y podian observarse otras condiciones alarmantes.

"Mi ánimo se sentia abatido, y toda esperanza habia concluido para mí. Cuanto pasaba á mi alrededor me era indiferente, todo lo cual me convenció de que mi fin era próximo. Rehusé tomar más medicina y sólo anhelaba el momento en que la muerte pusiese fin á mis padecimientos.

"Ya fuese por casualidad ó á instancias de unos amigos que hicieran caso omiso de mi petición, vino á visitarme á esta época el Doctor Dn. Tiberio Herrera, eminente médico y miembro de la Sociedad Médica de esta República.

"Después de haberme examinado con mucho detenimiento, el Doctor Herrera me dijo: "Me encargaré de curar á V., no por medio de una de mis recetas no obstante, sino mediante un remedio descubierto muchos años há por una antigua enfermera alemana cuyo nombre es conocido hoy por todo el orbe, y es el de la Madre Seigel. Su medicina se llama el Jarabe Curativo de la Madre Seigel."

"Por más que las palabras del Doctor Herrera fuesen halagüeñas, fué con gran repugnancia que consentí finalmente en tomar la medicina que me recomendaba. Sin embargo, me decidí por último y despues de haber tomado el Jarabe durante cinco días, nueva vida parecía producirse en mí. La aurora del porvenir mostrábase más brillante y grata. Durante algunas semanas más, continué tomando la medicina de la Madre Seigel, y terminado ese período mi salud se hallaba restablecida nuevamente, y tal es el estado de la misma hoy por hoy, que soy el objeto de envidia de muchos de los que me conocen.

"Jamás dejaré de estar agradecido á la bendita antigua enfermera alemana por su maravilloso específico, como igualmente al Dr. Herrera por su bondad y energía en recomendármelo con insistencia.

"Están Vds. en plena libertad de publicar esta carta si lo desean y saluda á Vds. respetuosamente su muy atto S.S.,

"FRANCISCO A. LEFONTES."

Felicitamos cordialmente á nuestro corresponsal por su restablecimiento. La muerte puede haber estado tan cerca de él como él lo creía, sin embargo, es cosa cierta que la prolongación de la vida en el estado en que se encontraba, no hubiera resultado ser otra cosa que dilatado padecimiento y desdicha. Su enfermedad fué la indigestión y dispepsia, de la cual el malestar y dolencias que experimentara, no eran más que las consecuencias y síntomas.

El remedio al cual debe su cura, ejerce su acción sobre el estómago, hígado, riñones, y en verdad, sobre todo el sistema digestivo y nervioso, como ninguna otra medicina la ejerce. Todo enfermo debería saberlo y buscar remedio en él. Miles lo conocen pero millones lo emplearían de conocerlo.

Prolonga la vida y dá aquello sin lo cual aun la vida es sin valor, á saber, la salud y el bienestar.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1893.	Caracas.	Venezuel	Philadelphi.	Caracas.	Venezuela.	Philadelphia
Vertrekt van NEW YORK....	Mei. 6	Mei. 17	Mei. 27	Juni. 7	Juni. 17	Juni. 28
Komt aan te CURAÇAO	,, 12	,, 23	Juni. 2	,, 13	,, 23	Juli. 4
Vertrekt van ,, ...	,, 13	,, 24	,, 3	,, 14	,, 24	,, 5
Komt aan te PTO. CABELLO	,, 14	,, 25	,, 4	,, 15	,, 25	,, 6
Vertrekt van ,,	,, 15	,, 25	,, 5	,, 15	,, 26	,, 6
Komt aan te LA GUAYRA..	,, 16	,, 26	,, 6	,, 16	,, 27	,, 7
Vertrekt van ,, ...	,, 19	,, 30	,, 9	,, 20	,, 30	,, 11
Komt aan te PTO. CABELLO	,, 20	,, 31	,, 10	,, 21	Juli. 1	,, 12
Vertrekt van ,,	,, 20	,, 31	,, 10	,, 21	,, 1	,, 12
Komt aan te CURAÇAO	,, 21	Juni. 1	,, 11	,, 22	,, 2	,, 13
Vertrekt van ,, ...	,, 23	,, 2	,, 13	,, 23	,, 4	,, 14
doet LA GUAYRA aan .... om passagiers en Mails aan wal te zetten en in te nemen	,, 24	,, 3	,, 14	,, 24	,, 5	,, 15
Komt aan te NEW-YORK...	,, 30	,, 9	,, 20	,, 30	,, 11	,, 21

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO	Mei. 24	Juni. 3	Juni. 14	Juni. 24	Juli. 5
Komt aan te MARACAIBO	25	4	15	25	6
Vertrekt van ,, ...	30	10	20	Juli. 1	11
Komt aan te CURAÇAO	31	11	21	2	12

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,

Agenten.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA, A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO.